

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

A budapesti borbély, fodrász és parókakészítő ipartestület, a budapesti borbély- és fodrász betegsegélyző és temetkezési egyesület, s a budapesti fodrászsegédek betegsegélyző pénztárának hivatalos közlönye.

FODRÁSZ ÚJSÁG

FODRÁSZOK és BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE

Előfizetési díj:
Egész évre 8 K.
Fél évre 4 K.
Negyedévre 2 K.
Egyes szám ára
40 fill. Kapható a
kiadóhivatalban.

Szerkesztőség:

VII., Csengery-utca 25. sz. II. 19.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez címzendők.

Kiadóhivatal:

VII., Vörösmarty-utca 17. sz.
Minden pénzbeli küldemények, hirdetések, felszólamlások a kiadóhivatalhoz intézendők.

➡ Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják. ➡

Jubileum.

A „Fodrász-segédek önképző-köre“ nagyban készül, hogy jövő hó 27-én megülje 10 éves fennállásának ünnepét.

Tíz év nagy idő. Munkában eltöltött 10 esztendő a napok hosszú láncolatának végtelen sorozata. De tétlenül eltöltött 10 esztendő: egy emberöltő.

Az önképző-kör egy emberöltőt élt. Mert a tétlenségre volt kárhóztatva. Nem rajta mult, hogy ez így volt. Az önképző-kör az alakuláskor idealisan előirt intencióknak akart megfelelni mindenkor. De hogy nem birt, annak oka a fodrászok kedvelt, örökös házibarátja, az indolencia volt.

A kezdetben hatalmas lángot vetett a lelkesedés, ragyogó fényt terjesztve, hogy örök mámorba ringassa az idealizmusért és szépért őszintén rajongó kis tábort.

De mint minden nálunk, úgy ez a fény is csak szalmaláng volt.

A hirtelen föllobbanó fénypompa után beállott a rideg reakció.

A közönyösség ólomsúlylyal nyomta el a lelkes kis tábor mécsét, gátat vetett szép munkájának útja elé. S hogy elnyomni nem bírta, az a vezetőség — dicséretre méltó — titáni küzdelme volt.

Később már a közönyösséghez a cinizmus került hű társul.

E két szörnnyel kellett küzdenie mindég az önképző-kör vezetőségének.

Mindennek dacára él. Mivelhogy az irás is mondja: „hogy az igaznak soha sem szabad buknia.“

Talán a 10 év a megpróbáltatások évei voltak. Erő gyakorlata annak, hogy a reá rakandó terhet könnyen bírja. Mert nagy teher ám, az egész segédi kar jóvoltáért, érdekeiért, valamint az ipar előmozdításáért, önzetlenül és hálanélkül sikra szállni.

Talán a szivedzésre szolgált ez idő, hogy megszokja a babér helyett a tövist, a baráti jobb helyett a mérges nyilat. Hogy mindaz ne lankassza az erőt, a szem magasabb régiókba tekintsen, hol az idealizmus szinpompás útja eltakarja a láb elé rakott salakot.

Hidjük, hogy ez így lesz. Hidjük, hogy ez a jubileum a temetése lesz a segédi-kar közönyösségének.

Hidjük, mert kell, hogy ez így legyen.

Kell, hogy végre belássa a segédi kar, hogy összetartania kell, hogy iparunkban testvérek vagyunk egy családot kell, hogy képezzünk. Ha külön-

Figyelem! Figyelmeztetjük a t. tagtársakat, hogy bevásárlásait közvetlen a rakárnál, naponta délelőtt 8—12-ig, délután 3—6-ig eszközölhetik. A szövetkezetnek azon t. tagjai pedig, akik üzletrészeik befizetésével hátralékban vannak felhivatnak arra, hogy azokat az előirt részletekben most már annál is inkább fizessék be, mert a „Központi hitelszövetkezet“ utasítása szerint szigorúan kell eljárunk.

Az igazgatóság.

külön állunk, az az erők elforgácsolt semmissége, mely ellentálni vagy alkotni nem bír.

Az erők egybevevése bír csak teremteni és imponálni.

Iparunk a kenyérkeresetünk szent temploma. De e templom falai már repedeznek, talaja ingoványos, belsejében szabadon burjánzik a gaz. Ha össze-dül, maga alá temeti a kenyerünket, megrövidít ben-nünket és családjunkat.

Munkasorba kell hát állnunk!

A ki nem az: áruló. Hallgasson mindenki a szívére, mely a jónak és nemesnek mindig pártfo-gója. Utasítson el minden cinizmust, mely tolakodó társa a jónak, mint árny a fénynek.

Segédi-kar van hivatva arra, hogy iparának jövőt teremtse. Mert ez azonos munka saját jövő-jének alkotásával. Aki ettől visszatartja magát, az önmaga ellensége, önönmagának megölője.

Bolond kertésznek tartanók azt, aki csak a már terméssel megrakott fát öntözgetné. Csak oly kertbe menne, hol jobbról-balról az érett termés után kellene csak nyulnia. De addig a kereveten pipálna, a növények palántálását és istápolását pedig az Istenre bizná.

Az Isten nagyon jó hozzánk gyarló porhüvelyekhez, de annyira mégsem terjed jósága, hogy helyettünk dolgozzék is.

Mi is, ha iparunkból élni akarunk, dolgoznunk kell. De hogy munkánknak gyümölcse jobb és több legyen, úgy kell tennünk, mint a kertésznek, hogy a termőfát ápolással termékenyebbé tegyük.

Ez iránti munkánkban már segéd korunkban kell tömörülni, hogy mint egy test egy lélek, elő-készítsük a talajt a jövőre. Hogy egymást ok-tatva, egymást támogatva, testvéries szeretettel men-jünk fokról-fokra. Hogy lelkünket és szívünket örökre maradandóan átjárja az a tudat, hogy mi nem egymás ellenségei, hanem egymás bajtársai vagyunk, kiknek közös erővel kell küzdeni az igazi ellenség ellen.

Mert ha még mi sokáig egymás ellen agyar-kodunk, akkor ez ellenség teljesen elfoglalja a mi helyünk. S majd más eszi a mi kenyerünket és mi koplalunk.

Legyen ez a jubileum zárköve a mult közö-nyösségének és kezdete a jövő átértett igaz lelke-sedésének.

Ebből meritett bizalmamban én ujult erővel emelem föl az önképző kör zászlaját. Régi a pro-grammunk: „Mindent mi jó — semmit mi rossz.”

Hiszem, hogy köré csoportosul az értelem és a jó.

Hiszem, hogy így majd legyőzzük a rosszat,

a kétkedést és a cinizmust eloszlatjuk s a megtér-teket táborunkba sorozzuk.

Ennek a jubileumnak nem csak a segédi kar ün-nepének kell lenni, hanem ez lesz iparunk ujhodá-sának pirkadása. S mi büszkék lehetünk majdan, hogy úttörői voltunk a munkának.

Hiszem, hogy így lesz!

Vagy csalódhatnék-e a segédi-kar értelmében! Nem hiszem, nem hihetem.

Segéd-szaktársaim! Mutassuk meg, hogy mi intelligens iparosai vagyunk a társadalomnak, mely nem csak ösztönét követve élni, hanem alkotni és teremteni is tud.

Hozzon közénk a testvéri és ipari szeretet.

Paulik József

önk. kör elnöke.

Meddő harcok.

Belahmi a nagy amerikai író egyik világ híru művében gyönyörűen meséli, amint a sivatagban egy éhség és szom-juságtól agyon csigázott karaván egy teljesen üde és jó karban levő lovaktól vont kocsival találkozik. A karaván fel akar kapaszkodni a kocsira, a bentülők azonban kézzel, lábbal tiltakoznak az ellen. Tudják azt, hogy amint meg-terhelik lovaikat, ők is a karaván nyomoruságos sorsára jutnak. Végre egynek sikerül feljutni és ez most legjobban védekezik az ellen, hogy társai közül több fel ne juthas-son.

A nagy amerikai e kitünő meséje jut eszembe akkor, midőn olyan hangokat hallok, melyek az ipartestület előljá-róságának azon határozata ellen irányulnak, mely határo-zattal a tanonc-szakiskolát bezárták. Mi ugyancsak kedélyes emberek vagyunk.

Elmondhatom, hogy mint a vigszinházbeli őrnagynak, ereinkben vér helyett szappanos víz folyik. (Természetesen nem olyan rózsalányi értelemben.) Házat akarunk építeni és nem építhetünk, mert a cipő szoritja lábunkat. Iparunkat a tulszaporodástól akarjuk megóvni és nem óvhatjuk meg, mert nincs ki a szappanos vizet kivigye.

„Teremt ugyse“ keresni kell a logikát.

Nem akarom úgy általánosan, mint általam is nagyon tisztelt szaktársaimat felületességgel vádolni; de bocsánat meg kell mondanom, hogy kicsinyes dolgokért nem szabad egy nagy és mindnyájunkra üdvös eszmét agyon csapni. Egy izben már kijelentettem, hogy a Numerus clausust jog-talannak és igazságtalannak tartom, mert a kartelszerűség jellegével bír és mint ilyen csakis egy kis frakció milliók rovására kötött érdekszövetségét képezi. De nálunk ez jogos és igazságos volna, mert gazdaságilag és erkölcsileg oly mértékben szenvedünk, hogy csakis egy szolidáris alapon álló kartel volna képes iparunkat betegségéből helyreállítani. Belátom e két állítás ellentmondó voltát. Azonban sokat le-von az ellentétekből, ha bevallom, hogy én voltam az, ki körülbelül három évvel ezelőtt indítványoztam, hogy tanoncot egy időre ne fogadjunk. Ezt nem azért tettem, mert én az üde és jókarban levő lovaktól vont kocsin ültem, hanem a karaván között nyomorogtam. Azután a kocsira feljutva nem azért védekezem, hogy a többi felkapaszkodása által meg ne terheltessünk. Oh nem. Azt tapasztalom, hogy a kocsin ép-pen olyan nyomoruságos az élet, mint a karaván között.

Eredeti ROXO BOROTVÁK és elfinomító kövek egyedül ZAORAL JÁNOS-nál kaphatók.

Hanem igenis azért tettem, mert végre is fel kell világosítani iparunk tanulására tóduló ifjakat, hogy iparunk nem a tejjel, mézzel folyó Kanaán, hanem tövissel, keserűséggel és nyomorúsággal bélelt ország, melytől óva kell inteni azon ifjakat, kikből más ipar tanulásával esetleg a társadalom hasznos tagjai válhatnak, ellenben ha a mi iparunkat tanulják, csak az utca proletárjait szaporítják. Állításomat sem bizonyítja jobban, mint munkanélküli segédszaktársaink nagy száma. Sajátságos, hogy szaktársaim a népvándorlásról, vagy a vándor népről elmélkednek és erről soh'sem jutott eszükbe elmélkedni. Őszintén mondván nem szeretek ismétlésekbe bocsátkozni és mégis mintha már mondtam volna, hogy jobb volna a magunk portáján söpreni, mert ha mi mindig a más portáján söprünk, mienken pedig össze gyűl a szemét.

Ha a tudósok helyett mi elmélkedünk és iparunkat nyakatekert útján szabadjára engedjük, nem sokára benne esz abban a labirinthusban, melyből öt tucat tudós elmélkedése sem menti ki.

Itt vissza kell térnem egy előbbi megjegyzésemre, a hol a szolidaritást hangoztattam. A szolidaritás fogalmáról szintén voltam már azon szerencsés helyzetben, hogy szaktársaimmal véleményemet megismertethessem. Kimutattam, hogy mily magas erkölcsi érzékkel bírnak a svájci szaktársaink. Ha pedig egy testület, legyen az szellemi, vagy gyakorlati (ipari) erős erkölcsi érzékkel bír, ott az anyagi jólét el nem maradhat. Amíg nálunk — sajnos — szaktársaink $\frac{8}{10}$ része egyik napról a másikra tengődve él, ottani szaktársaink úgy gazdaságilag, valamint anyagilag a legjobb megélhetési módnak örvendenek. Ne tessék azt hinni, hogy az ottani közönség neveli a borbélyt, ott a borbély neveli a közönséget. Ennek nem a közönség az oka, hanem egyedül csak mi. A mi vendégeink azt tesznek velünk, amit akarnak; tudják, hogy amit meg nem tesz A. megteszi B. És hogy B. megteszi ennek ismét az az oka, hogy hiányzik bennünk az az erkölcsi erő, mely a szolidaritás elvét szaktársaink véérébe oltaná. Ezt ugyan mindnyájan tudjuk és fájdalom nagyon is érezzük. . . .

Ezen kis kitéréssel rá akarok térni egy agyoncsépelet témára, mely ha unalmas is, egy kis figyelmet még is érdemel.

Mint minden mozgalmunk, úgy a legfőbb, a kontárok elleni mozgalom is dugába dőlt. Ennek okát szintén a szolidaritás és ebből kifolyólag természetesen az erkölcsi erő hiányában találom. Én már lemondtam minden olyan küzdelemről, melyet szaktársaimmal egy sorban kell megvívni. Nem akarom ezzel azt mondani, hogy kilépek a csatasorból és feladom a küzdelmet. Oh nem! Körömszakadtig harcolok szaktársaimmal és vagy győzünk, vagy elbukunk. De miután az eddigi harcmód a fent előadott okok miatt nem vezetett eredményre, a harcnak egy más módját kell elkezdeni, amelynek feltétlenül sikerülnie kell. „A társadalmat kell segítségül hívni.“ A magyar társadalom mindig megmutatta, hogy az igaz ügyért tud lelkesedni. Már pedig azt senki el nem vitathatja, hogy az igazság a mi részünkön van. A kontárok részén van a hatalom, vagyis a törvény melynek küszöbén levő revisiójától vajmi keveset várhatunk. Azért fel kell hívni a társadalmat, hogy bojkotálja a kontár üzleteket. Fel kell tárnai előtte sivár helyzetünket és tehetetlen küzdelmünket. Meg kell mondani, hogy iparunk a végromlás lejtőjén áll egy betolakodott rágódó emberi fajzat miatt, mely fajzapot sem törvényhozásilag, sem saját erőnkől csakis társadalmilag lehet kiirtani.

Hiszém és állítom, hogy a társadalom meghallgatja jogos panaszunkat és akkor: jaj a kontároknak!

Duschinszky Emil.

Kopaszodás és a hajvágó gép.

A kopaszodásról és annak keletkezéséről már írtam lapunkban. Majd az 1903. évi »Fodrász Naptárban« teljesen kibővített tanulmány alakjában ismét meg fog jelenni. Most csak néhány sorban a kopaszodás rohamos elharapódzását a hajvágó gépek gyakori használatával való összefüggését akarom kimutatni.

A hajvágó gépek használata előtt, nem volt annyira elterjedve mégsem a kopaszodás, mint most. S ha valaki megkopaszodott, szakember mindég megtalálta a baj okát, melyekről írtam már a fönnt említett cikkemben. De most egész fiatal emberek egyszerre elkezdenek kopaszodni anélkül, hogy a haj szervezetében, vagy a fejbőr külterületén bármiféle abnormális állapotot észlelhetnők.

Mi ennek az oka?

Semmi más, mint a hajvágó gép.

A hajhagyma épp úgy, mint bármely része az emberi szervezetnek, érzékeny s a levegő hőfokának behatása alatt áll. Ha megedzik a levegő változataira megszokja azt, mint a hegy mászó tüdeje, de ha nincs ahhoz hozzá szokva, akkor árt neki a légváltozás, mint a szobába zárt virágnak, melyet elhervaszt a legkisebb szélroham.

A hajviselet alakulásakor a divat nem volt tekintettel a haj egészségére — mint minden téren — mert ott hol a fej nincs kalappal védve, ott a haj rövidre lesz levágva s ott hol a fej kalap alá kerül, hosszú haj hagyatik a frizura kedvéért s így itt kétszeres takarója van a fejbőrnek, melyben székel a hajhagyma.

A fejbőr azon része, mely állandóan födetlenül van s a haj is egyformán mindég rövid, megedződött. A hajhagyma megszokta a levegőt, hideget és meleget.

Ott pedig, hol födve, hol födetlen van, az átmenet nélküli léghőváltozás következtében érzékeny lesz. Az izzadságtól megduzzadt hajhagyma, könnyen meghül, mely a hajhullást előidézi.

Ha valaki télen-nyáron egyformán könnyű kalapot hord s vigyáz arra, hogy fejbőre meg ne hüljön, e bajt kikerülheti, annál könnyebben, mert a fejbőr megszokja a hosszabb hajnak meleg takaróját.

Igen ám — ha nem volna hajvágó gép.

Alig, hogy a tavasz első meleg sugarával ránk kacsint, már működésbe jönnek a gépek s egyszerre egész rövidre lesz levágva a haj.

A hajhagyma így most kétszeresen lesz megtámadva. Először a fejbőr közvetlenebbül kapva a levegőt s így annak hőfoka teljes behatása alatt áll, nem adhat egyenletesen meleg takarót a hagymának. Másodszer a hajszál — mely tudvalevőleg csöves — szintén közvetlenebbül, élesebben ereszti be a levegőt a hajhagyma belsejébe. Így a hajhagyma kívülről és belülről lesz egyszerre megtámadva. Kell, hogy beálljon az akció.

Hacsak, ha nem sörteszerűleg erős a haj, akkor már a hajvágást követő harmadnap beáll a hajhullás. Meggyőződhet bárki róla, csak tartsa egy tiszta papír fölé a fejét s huzza haján végig a kezét, hogy mennyi hajszál fog kipotyogni.

Ezzel nem mondom, hogy a rövid haj hordása a kopaszodást jelenti. Lehet rövid haját hordani, csak hozzá kell szoktatni a hajhagymát és fejbőrt. Hiszen ha levetjük a téli kabátunkat nem járunk mindjárt ingujjban. A mily átmenetet tartunk az öltözködésnél, oly átmenetet kell tartani a hajviseletnél is. Két hetenként kell mindég rövidebbre vágni s

Eredeti ROXO BOROTVÁK és elfinomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nal kaphatók

így a hajhagyma, valamint a fejbőr is megszokja azt. Ha így teszünk, ezzel iparunknak is előnyére vagyunk.

És miért nem teszünk így?

Hallom a választ: mert vendégeink úgy akarják!

Azért vagyunk mi fodrászok, hogy a vendégeinket fölvilágosítsuk. Én legalább ilyen esetben elmondom a vendégnek, hogy miért nem ajánlom az egyszerre kopaszra való levágást, úgy amint föntebb leírtam és 100 eset között 99-szer a vendég nekem ad igazat s követi tanácsom.

Az a legnagyobb baj, hogy szaktársaimnak az okoz legnagyobb örömet, ha valaki a gépet kívánja. Igaz, hogy hamar meg van — de — sajnos — sokára is kész. De hát a mai világban, ki gondol a holnapra; csak ma legyen.

A fodrász-segéddek „Otthona.”

Szomorú jelenség, hogy az újabb időben a munkások erkölcsi nivója szentlátomást süllyed. De nemcsak a nagy gyárak és ipartelepek nagyszámu munkásainál, hanem mindenféle kisebb iparoknál is általános erkölcsi süllyedés és demoralizáció észlelhető. Nem szocialista törekvéseket értek ezalatt, mert mindenki kisebb-nagyobb mértékben az. Elvégre ki nem óhajtaná anyagi helyzetének javulását.

Értem ezalatt azonban azt a könnyelmű nemtörődömséget, azt a minden magasabb törekvés és ambíció nélküli léha könnyenélést, melylyel munkásaink és sajnos, az újabb időben, különösen a mi segédszaktársaink is — tisztelet a kivételnek — a kor szomorú jelenségén nem az utolsó helyen tündökölnék.

A társadalom minden rétegében foglalkoznak ezzel a fontos kérdéssel, hogy miként lehetne munkásainkat a léha korcsmai lödörgéstől elszoktatni és hogyan lehetne tisztesebb, erkölcsösebb életre terelni őket? Rendeznek felolvasásokat, alapítanak önképző köröket, munkáskaszinókat és egy tucat hasonló intézményeket; csak hogy az alkalmazásban levő munkás szabad idejét szolid és testvéries együtt-létben, erkölcsnemesítő hasznos szórakozásban tölthesse; a munkanélküli pedig csekély filléréiért, melyeket munkában léte alatt az illető intézménynek áldoz, ne legyen az erkölcsrontó csavargásnak és lebujokban való lödörgésnek kitéve, hanem ott szerény, de tisztességes szórakozással és önművelődéssel várja be sorsának jobbra fordulását.

Szerény iparosok lévén szebbet, ideálisabbat és magasabbat, mint egy ilyen önképző-körrel birni még álmodnunk sem volna szabad. Mily szép, mily lélekemelő érzés volna látnunk, hogy munkanélküli szaktársaink nappal a körben önművelődéssel serénykednének, este pedig az üzletben levőkkel jóval megszorodván, tisztességes, vidám társalgással, egymás iránti megbecsüléssel és testvéri szeretettel ápolnák a kollegiálitást! Hiszen az Isten is azt kívánja, hogy: »szeresd felebarátodat, mint tenmagad.« Ha most már az Isten a szeretetet felebarátunkkal szemben ilyen mértékben kívánja tőlünk, akkor hogyan szeressük mi anynyira egymást, mi (!) akik nemcsak felebarátok vagyunk egymással szemben, hanem iparunknál fogva a legszorosabban is össze vagyunk forrva! A kollegiális szeretet ápolására, melyet e tekintetben kétségtelen, nálunknál jobb elődeink kezeinkbe adtak, hogy majdan belőle tisztességes iparos módra megéljünk, egy jól pártolt önképző-kör volna a leghivatottabb hely. Az volna a mi templomunk, ott keresnénk ismeretséget, összeköttetéseket és abból kifolyólag esetleg kondíciót. Az önképző-kör legyen eamera obscurája ifjuságunknak, ott tükröződjön vissza ifjuságunk intelligen-

ciája, műveltsége, melyet iparunk tőlünk kíván s melyet minden vendég tőlünk elvár és ott kellene gondolataink testvéries egyesülésben megtanulni azt: *hogy egy mindnyájunkért és mindnyájan iparunkért is!*

Az ilyen légkörben nevelt, megférflasodott ifjuságtól — de csakis ilyenről — várhatjuk egykor iparunk újbóli feltámadását, de soha sem egy, a hamburgi hirhedt matrózokhoz hasonló lebujok füstös, bűzös levegőjében, a kártyaasztal mellett minden nemesebb cél nélkül lézengő tömegetől. Hogy az ilyen ifjuságtól ma-holnap mit várhat még iparunk, arra még gondolni sem tartozik a legmagasabb fokú élvezetek közé.

Egy rövid látogatás egy ilyen lebujban és a benyomások, melyeket ott gyűjt a t. c. látogató, ép oly feledhetetlen lefelé, mint akár csak a híres caprii kék barlangban gyűjtöttek — felfelé. (Az első t. i. undorítók, az utobbiak femininalisak.) Hiába pompázik künn a tavaszi természete minden ragyogó szépségével, itt füstös, bűzös levegőben minden asztalt, széket okupálva áldoznak segédszaktársaink a kártya nemes sportjának, ami természetesen nem a legnagyobb csendben történik.

Persze, minden asztalnál képviselve vannak az obligát proffeszionátus munkátalanok, jobban mondva dologtalanok. Ezek oltják bele az ifju nemzetségünkbe a *létért való küzdelemhez* szükséges hasznos tudnivalókat. — Tromf! aduut! Kontra! Ré! és hasonló szakkifejezéseknek egész gárdája egy érthetetlen quodlibetbe olvadnak össze.

Egyszerre megnémulnak a hangok és minden tekintet egy ponton összpontosul. Valami történt! . . . Egy külvárosi főnök jött segédet keresni. De ne higye ám, nyájas olvasó, hogy ez a tiszteletnek látszó némaság tartós, oh dehogy! Az csak addig tart, mert az illető főnöknek „leírása“ (cönduitenliste-je) csakhamar meg van ám! és az egyik közeli asztalnál már némi nyugtalanság, a másiknál egy kis susogás, a harmadiknál halk moraj hallható. A mozgás a tetőpontját csak most éri el, midőn a főnök ennyi és ennyi fizetésért, még jó munkást is mer kívánni, holott tudhatja, hogy itt mindenki művész (!) és ideje, hogy menekül, mert a sarokbeli asztalnál már is felhangzik a bakamiatyánk B-durban. Végre az utcán vesz fel asztán egy-egy utána szaladó kénytelen, de rendesen néhány nap múlva ismét kénytelen a darázs-fészekbe nyulni.

De elég legyen kóstolóul ebből a szomorú tényből. Most már lehet képzelni, hogy az a fiatal ujonc-segéd miket láthat, tanulhat egy ilyen „fodrász-segéddek Otthon“-ában. Az ember ilyen éretlen korban természetszerűleg mindig jobban hajlik a könnyelműsége, mint a becsületes, magasabbra törekvéshez, tudva azt, hogy az ehez vezető út tövissel teli. Ez utóbbi körülmény tudatában hány gyöngébb intelligenciával s a könnyelműséggel szemben gyöngébb ellentálló képességgel bíró ártatlan ifjak, kiknek a Pestre való utazásuk előtt a mama bucsucsókja még a homlokán ég, — lesznek ilyen példával letérvén arról az utról, melyet a papa prédikációja célul eléje rajzolt? (Kétségbeejtő statisztika volna ez, jobb hogy nincs.)

Végre a törvény által megkivánt pár év mulik, a könyve tele van írva rövid kondíciókkal, a melyeknek anyagából nagynehezen össze lehet tákolni a törvény által megkivánt 3 évi segédeskedést, kap just vagy pénzes szakácsnét és lesz belőle — főnök úr. Facit: kevés szakbeli képzettség, fél iparos, piszkos konkurrencia, proletárság!

Deffert János.

Eredeti ROXO BOROTVÁK és elfinomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

Vegyes hírek. Felhívás a segédekhez

Tisztelt kollegák!

Jövő hónap 27-én üljük önképző körünk tiz éves fönnállásának ünnepét.

Ezt nagyobb szabású ünnepélynek tervezzük, hogy lássák, hogy mi intelligens iparos segédei vagyunk a társadalomnak, mely tiszteletet érdemel.

Délután disz közgyűlés tartatik, este pedig nyári mulatság, műkedvelői szinelőadással egybekötve.

Fölkérjük a t. kollega urakat, hogy mentől számosabban vegyenek részt a rendezőségben.

Jelentkezni lehet az önképző kör helyiségében (Krupka kávéház külön terme.) Hajó-utca és Sütő-utca sarkán.

Kollegiális szeretettel
Az önképző-kör elnöksége.

Kimutatás. A budapesti munkaközvetítő intézetnél e héten szakmánkból a kínálat 7, a kereslet pedig 81 volt.

Szerelmi dráma. Szeiler József fodrászsegéd agyonlötöte junius 9-én éjszaka kedvesét, Ludvig Róza varóleányt a Szövetség-utca 4. szám alatt levő fogadóban, aztán a maga fejébe is golyót röpített. Másnap találtak rájuk, amikor már mind a ketten meghaltak. Egy levelet hagytak hátra, a melyben azt írják, hogy közös elhatározással hálnak meg. Holttestüket a boncoló-intézetbe vitték, Kőbányán lakó családjukat pedig értesítették a szomorú esetről.

Szenzációs találmány. Londonból egész komoly alakban egy olyan új találmány híre érkezik, amely egyenesen hivatva van egész jelenlegi életmódunkat, közlekedésünket, sőt társadalmi viszonyainkat is gyökeresen megváltoztatni. Nem kevesebbről van ugyanis szó, mint arról, hogy egy elektrikus a légköri villamosság ipari felhasználásának módját találta fel. Ez a kérdés évek óta foglalkoztatja már a tudományos világot s megoldása azt jelenti, hogy általa az emberiség egy mérhetetlen erejű és kiapadhatatlan erőforrás birtokába jut, amely korlátlan mennyiségű fénynyel, meleggel és munkaerővel látja el a földet. És ez a jövő század legmerészebb álmainak megvalósulásával volna egyértelmű. A hír a legkomolyabb formában a londoni »Daily-Mail« bocsátja világgá, akinek a kanári szigetekről, Las-Palmasból jelentik, hogy az Augusztinusok ottani gimnáziumának egyik tanára, a kitünő elektrikus hírében álló sennor Clemente Figuera egy készüléket talált fel, amelylyel a légköri villamosságot összelehet gyűjteni és felhalmozva ipari és világítási célokra felhasználni. A jelentés szerint Figuera lakásán most is működésben van egy ilyen készülék, a mely minden primitív volta mellett is 550 erejű áramot szolgáltat; az egész házat ellátja világítással és egy 50 lóerejű motort tart munkában. A föltaláló azt mondja, hogy találmánya, ha majd kellőleg tökéletesítve lesz, korlátlan villanyerőt fog szolgáltatni s így a villany motorokat és gyújtógépeket egyszerűen feleslegessé fogja tenni. A légkör kimeríthetetlen villamereje tehát ott is az iparszolgálatába lesz állítható, ahol természeti nehézségek tették lehetetlenné villanytelepek föllállítását. Figuera tanár, hogy tanulmányát tőle el ne lessék, a készülék egyes részeit Párisban, Londonban és Spanyolországban készíttette s aztán úgy állította azokat össze. Berlieni és barcelonai pénzemberek állítólag már tőkét is ajánltak volna a találmány kihasználására és a legközelebbi napokban várják Figuera tanár Londonban való megérkezését.

Az iparos-tanonc-iskolák átszervezésében a főv. közgyűlés, megfelelő határozatot hozott, mely szerint az iparos-tanoncok oktatását a szakmának megfelelő irányba tereli. Ebben az ügyben most a közoktatásügyi minister leiratot intézett: Ugy ő maga, mint a kereskedelemügyi minister, úgy mond, kiváló érdeklődéssel fogadták a fővárosnak ezt a munkálatát és az ebben lefektetett elveket, egyes kisebb észrevételektől eltekintve, teljes mértékben helyeslik, miért is felhasználják az alkalmat, hogy a fővárosnak az iparos ifjuság oktatás ügyének helyes irányban való tervbe vett biztosítása érdekében tanusított gondos és alapos munkásságáért úgy a maga, mint a kereskedelemügyi minister nevében elismerését nyilvánítsa. A miniszter észrevételei közül megemlítendő, hogy az összes tanonciskoláknak szakirányúvá való átszervezését a cél veszélyeztetése nélkül s fokozatos átmenet nélkül alig tartja megvalósíthatónak. Szükségesnek tartja a fokozatosan való átmenetelt, ennél fogva felhívja a tanácsot: jelölje ki, melyek volnának az iskolák közül s mely ipari ágra nézve átszervezendők a szakirányba; egyszerűen vizsgálja át a tanonciskolák jelenlegi szervezetét s az egyes szakokhoz alkalmazandó tanítási tervvel kiegészítve hozzá oly időben terjeszse fel, hogy a tanév megnyílt előtt arról nyilatkozhasson. A tanidó tekintetében szeretné a minister, hogy délután 5 óránál korábban is kezdődjék a tanítás.

A migrain gyógyítása. A féloldali fejfájás — vagy általában ismert néven a migraine — amely igen sokszor csak ürügyül szolgál, némelyeknél valóságos betegség. Még pedig a rendszerint vissza-visszatér, olyan veszedelmes természetű, hogy az ember életét is megkeseríti. A hölgynek — mert a migraine női betegség — ha idáig jutott, tartózkodnia kell nemcsak minden munkától, hanem szórakozástól is életét a fájdalom és a sikertelen gyógykezelés két véglete közt kell eldöntenie. Ahány orvos, annyiféle praeskribál, de eddig minden kísérletezés hiábavaló volt. Legújában Angliában egy nagyon egyszerű, de sikeres methodust talált föl egy orvos: migraine-betegeinek hajból font láncot köt a nyakára s amint hirlik, ezzel csodákat mivel. Egy lady ugyanis, aki már se enni, se aludni, se ülni, se járni nem tudott, három heti hajláncviselés után teljesen meggyógyult, úgy, hogy hálából arany keretbe foglaltatta a csodaszert s ami fő, aki egyszer ettől a szertől meggyógyul, ezt a bajt soha többé nem kapja vissza.

Szerkesztői üzenetek.

A kéziratok legkésőbb 8 és 24-ikéig bezárólag küldendők be. Kéziratok nem adatnak vissza.

Tisztelettel fölkérem szaktársaimat, kik iparunk történetére vonatkozólag bármiféle adattal birnak, vagy valami szakdolgozat birtokában vannak, hogy azt nekem megküldeni sziveskedjenek, hogy azokat az 1903. évi Fodrász Naptárban fölhasználhassam, mely egyuttal szakkönyve is lesz iparunknak Szerkesztő.

D. E. A 12-dik órában. A monstre küldöttség menését a legutóbbi test. előljárósági ülés az öszre halasztotta. Tekintve azt, hogy az új miniszter most úgy is igen el van foglalva a kiegyezés tárgyalásával s ha most bolygatnánk ügyünkkel, nem volnánk annak előnyére. Az üdv recuse.

D. J. Cikkét mindenkor szivesen vesszük, de utasítások és parancsok mellőzését kérjük.

L. M. Nem lehet.

Felelős szerkesztő: Paulik József.

Lapszerkesztő bizottság: Joszt Péter és Réthly Árpád.

Kiadja: Nagel István könyvnyomdája Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17.

Eredeti ROXO BOROTVÁK és élfínomító kövek egyedül ZAORAL JANOS-nál kaphatók.

A budapesti fodrász-segédék betegsegélyző-penzár orvosainak névjegyzéke.

Kezelő orvosok :

Pesti oldalon :

- Dr. Sebők Zsigmond V., Sólyom-utca (Mentő palota.)
 Dr. Dolecsko János, VIII., Üllői-ut 2. sz.
 Dr. Glass Rezső Wesselényi-u. 16. szám.
 Dr. Csányi Aladár, VII., Csömöri-ut 12. szám.
 Dr. Cseley József, IX., Üllői-ut 79. szám.
 Dr. Ertl Géza, VIII., József-körut 87. szám.
 Dr. Szinessy József, VIII., Mária-utca 20. szám.
 Dr. Pollitzer Alfréd, V., Mérleg-u. 9. szám.
 Dr. Ungar Imre VI., Teréz-körut 30.
 Dr. Garamy Béla, VI. ker., Rózsa-utca 62.
 Dr. Varga Géza, VI., Laudon-utca 9. sz. Rendel d. u.

3—4-ig.

- Dr. Waldmann Fülöp VIII., Aggteleki-utca 2. sz.
 Dr. Fülöp Jakab Gyula, IX., Viola-utca 11. sz.

Budai oldalon :

- Dr. Stipanics Elek I., Krisztina-tér 7. szám.
 Dr. Steiner Károly, II., Zsigmond-utca 5. szám.
 Dr. Berger Lipót, III., Mókus-utca 14. szám.

Kőbányai orvos :

- Dr. Spitz Mór, X., Liget-utca 1. szám.

Fogorvosok :

A pesti oldalon :

- Dr. Grosz Sándor, Károly-körut 7. sz.
 Mezey Péter, Muzeum-körut 21. szám, II. emelet.
 Junger József, VIII., Röck Szilárd-utca 11. szám.

A budai oldalon :

- Dr. Kohn Dániel, II. ker., Fő-utca 7. szám.

Ellenőrző orvosok :

I., II., III., V. és VI. kerületek részére :

- Dr. Bauer Károly, VI., Szondy-utca 11. II. em. Rendes
 2—3 óráig, ünnep és vasárnapokon 8—9 óráig ;

IV., VII., VIII., IX., és X. kerületekre :

- Dr. Drechsler Dezső IV., Vámház-körut 8. sz. rendel.
 u. 3—4 óráig, vásár- és ünnepnapokon reggel 8—9 óráig.

Elsőrangú hajmunkás

és uri kiszolgálásra alkalmazást keres. — Lakik :
 Molnár-utca 19 ajtó. 5.

Uj találmány

Tudatom a t. szaktárs urakkal, hogy az eddig is már elismert kitünő

ARABIA

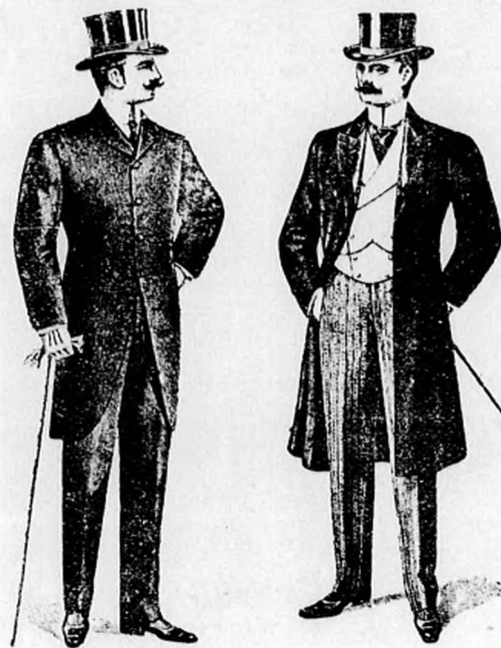
hajfestékeket, amely a bőrt nem festi, hanem a haját 15 perc alatt a legszebb és legtermészetesebb úgy fekete, barna vagy szőke színre festi meg, ezentul

1 korona 80 fillérért árusítom

Veszely Károly fodrász

Budapest, V. kerület, József-tér 10. szám.

Egy pazar fénynyel berendezett igen jó menetelű fodrász-üzlet rögtön eladó Miskolcon családi viszonyok miatt. — Cim megtudható a kiadóhivatalban.

Ruha teszi az embert!

A ki olcsón és mégis finoman akar öltözközködni forduljon

Davidovits M.

férfi-szabóhoz

Budapest, VII., Csányi-utca 10.

hol a legdivatosabb és legszebb ruhák kitünő minőségben, olcsó áron készülnek.

Levelező-lappal való értesítésre szívesen hához jön és mintákkal szolgál.

* Kapható: Bordás János gyógyszerésznél Jászberényben. *

Miért kedvelik? — Miért használják?
 A Jászsági bajuszpedrőt!

!! MERT JÓ !!

Mert semmi körülmények között sem keményszik meg. Ennek dacára a bajuszt a kívánt állásban megtartja. Nem töri. Nem tépi ki. Nem avasodik. Szaga állandóan kellemes marad. A benne levő anyagok pedig a bajusz növesére is kedvezők. Ugy hogy jóságánál és kitünő tulajdonságainál fogva bárkinek is ajánlható.

Fehér, barna és fekete színűben: kis doboz 15 kr. nagyobb doboz 20 kr. Viszonteladónak 33%-ot és ingyen csomagolást, nagyobb megrendeléseknél még portómentességet is biztosítok.

IRÉN-CREME.

Bőrszépítő és finomító higiénikus készítmény. Kitünő hatásu a bőr szépsége és finomsága előmozdítására.

Teljesen ártalmatlan s mivel nem zsíros, hanem finom kellemes sikkosságu, gyorsan felszívódó kedves illatu vegyszer, mely már az első kísérlet után kedvelté teszi magát, az arcot nem teszi fényessé, mint más kenőcs, hanem annak fényét, mint a hölgypor elveszi, nappal is használható. 1 tégely ára 1 korona.

Egyedüli főraktára

Bordás János gyógyszerésznél
 Jászberényben.

* Kapható: Bordás János gyógyszerésznél Jászberényben. *

A híres jászsági bajuszpedrő és a legjobb minőségű Irén crême.

A híres jászsági bajuszpedrő és a legjobb minőségű Irén crême.

FROMM JÁNOS

kárpitos és diszitő

BUDAPEST.

V., Báthory-utca 25 sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, ugymint

papír-kárpitozásokat,

üzlet-átalakításokat

valamint fodrászok részére

ülő- és fejpárnák készítését

a legjutányosabb áron.

LIPP FERENCZ

Budapest, IX., Soroksári-utca 5. szám.

Villanyerőre berendezett borotva homorú mű-köszörűde és aczélaru raktár.

Ajánlom a tekintetes fodrász és borbély urak részére az üzletemben legujabban megérkezett

valódi angol borotvákat

melyek saját műhelyemben lettek kiköszörülve francia él, félhomorú, vagy egész homorúan darabonként 1 frt 50 krért bármilyen szélességben jótállás mellett. Ugy-szinte valódi angol és francia haj és szakálvágó ollók és gépek. — A vidéki megrendeléseket a legpontosabban azonnal, a köszörüléseket pedig 6 nap alatt teljesítem jótállás mellett. — A nálam vásárolt tárgyakat nem tetszés esetén vissza fogadom kicserélni.

Nagy árkedvezményt

ad kiadóhivatalunk minden a fodrász urak által rendelt nyomtatványoknál, mint bérletjegyek, körlevelek, levélpapírok, borítékok, czimkártyák, névjegyek és általában minden a nyomdai szakba vágó munkáknál.

Fodrász Ujság kiadóhivatala: Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17.

Törv. védve.

Van szerencsém tisztelette értesíteni a t., borbély és fodrász urakat, hogy a legujabb és jelenleg a legjobb **Special Roxo Razor** borotvák megérkeztek, melyek valódi angol gyártmányu és kitünő tartós élű és könnyű kezelésüknél fogva a legjobban ajánlhatom.

Ára: keskeny --- 5.—
széles --- 6.—

Továbbá felhívom szives figyelmét, borotvaél finomító **zöld fenő kövekre**, melyeket a legjobban ajánlom, árai:

hosszu	széles	kor.
14 ctm.	3 ctm.	1.—
18 »	4 »	2.40
22 »	4 1/2 »	4.—
25 »	4 1/2 »	6.—

18, 22, 25 ctm-es kövekből fele is kapható fél árban.

Kitüntetve a párisi világkiállításon
1900-ban ezüst éremmel.

Szabadalmazott Walaschek-féle borotva fenő kézi szíjak
(Ledérfa) 22 1/2 cm. hosszú 5 cm. széles 1 K. 50 fillér.

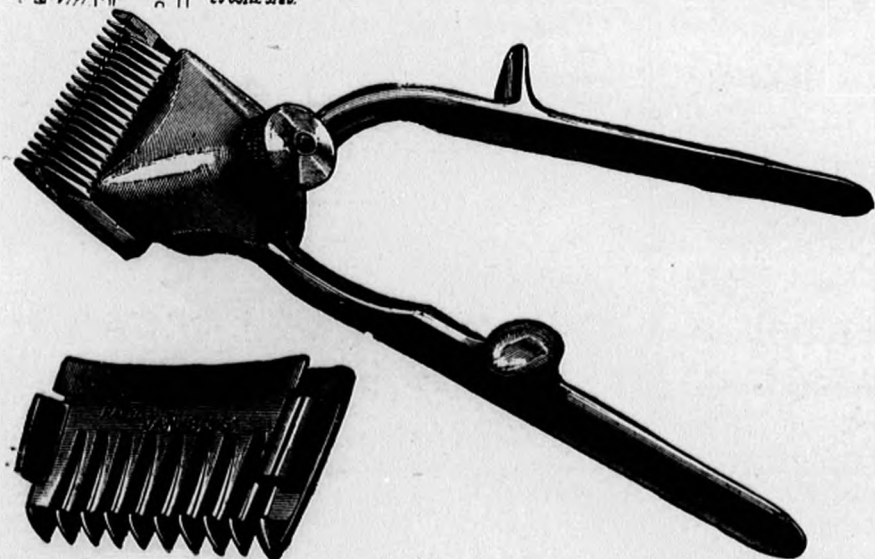
Wide Awake

legujabb amerikai hajvágó gép 3, 5 és 7 mm. vágáshoz, két fésűvel 5 kor. 50 fillér.

Képes érjegyzékkel ingyen és bérmentve szivesen szolgállok.

Teljes tisztelettel

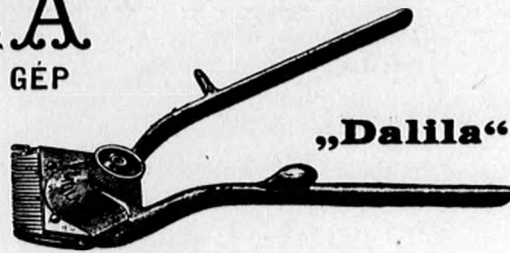
Zaoral János

„DALILA“

LEGUJABB HAJVÁGÓ GÉP

A »DALILA« minden létező rendszerű és gyártmányu hajvágó gépet felülmúl könnyű kezelhetősége és nyugodt működése valamint eltörhetlen rugója által.

Á r a k :

0. sz. $\frac{3}{4}$ mm.	1. sz. 3 mm.	2. sz. 5 mm.	3. sz. 7 mm
korona 7.50	7.50	8.75	9.40

1. sz. két érczfésűvel, vág 3, 7 és 10 mm. korona 10.—

Amerikai gépek Brown & Sharpe-től

00 és 0 sz.	1. sz.	2. sz.	3. sz.
korona 9.40	9.40	10.65	11.90

»Juwel« hajvágógép

00. sz.	0. sz.	1. sz.	2. sz.	3. sz.
korona 8.75	8.75	8.75	10.—	10.65

Valódi amerikai szakálvágó „Shaver“

$\frac{1}{2}$ mm. vágással korona 9.40.

Bariquand & Marré Párisból

3 nagyságú vágásra korona 8.15.

Ugyanaz szakálvágásra 1 mm. vágóképességgel korona 5.65

Amerikai gép „Wide Awake“

3 nagyságú vágásra két fésűvel korona 5.65.

Minden kellek a legolcsóbb áron.

Minden gép köszörülése korona 1.25.

JOSEF HELLER MÜNCHEN,
RUMFORDTRASSE 1/a.

Beretvagyár, homoruköszörűde és különlegességek
fodrászoknak.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Egy jó forgalmu borbély üzlet

160 korona havi bevétellel, 700 koronáért rögtön elutazás végett azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban.

FLASNER LAJOS

Első magyar villanyerőre berendezett borotva homoru köszörűdeje és aczel áru raktára

Budapest, VIII., József-körut 17:

Van szerencsém a tisztelt borbély és fodrász uraknak b. tudomására adni, hogy aczel áru raktáramat sokkal megnagyobbítottam, ennek folytán a legfinomabb angol borotvákat tartom raktáromom, melyek saját műhelyemben lesznek köszörülve. Ára drb.-ként 2*80 fill.-től kezdve felfelé. Haj- szakáll-vágó ollók, melyek a legfinomabb aczélból készítve és kéz által kovacsolva vannak, melyek a leghiresebb angol, francia és solingeni gyárakból vannak raktáromon.

Azon kívül raktáromon tartok mindentéle legjobb haj- és szakál vágó gépeket, ugymint Bariquand & Marre, Juwel, Comfort, Ideál, Koh-i-nor, Atlasz és Dalila. Az említett Dalila haj- és szakálvágó gép, melynek Bariquand & Marre a gyárosa és a legutóbbi találmánya és jelenleg a legjobb és a tiszt lt borbély- és fodrász uraknak legjobban ajánlom, azért, mert a Dalila gép könnyű járása által munkaközben az ember kezét nem fárasztja.

Nagy választék belgai olaj fenő kövekben, ugy mint fenő szijak (gurtni), köröm csipő, köröm reszelő, stb.

Minden nálam vásárolt szerszám jó minőségéért jót állok, a meg nem felelőt vissza veszem és kicserélem.

A legujabb haj- és szakáll-vá ó gép köszörülő gépet kaptam, melylyel azon célt értem el, hogy ezentul a haj- és szakáll vágó gépeket olcsóbban jobban és gyorsabban tudom köszörülni.

Köszörülési árak :

Egész homoru	1.20 fill.	Hajvágó olló	50 fill.
Fél homoru	1.20 «	Szakáll vágó olló	50 »
Francia	1.20 »	Haj vágó gép	80 »
Borotva uj él	-.60 »	Szakáll vágó gép	80 »

Fodrász segédek állás elnyerésre ajánlatnak, ugy helybeni, valamint vidékre, tekintettel nagy ismeretségemre.

Képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

A legkitünőbb szappan

a mohácsi

Hungária borbély-szappan.

Hirneves fodrászok által kipróbáltatott és kitünőnek találtatott.

Habja tartós és nem szárad, ennél fogva takarékosági szempontból igen ajánlatos.

Többféle és legkellemezebb illatokkal, mint :

mandula, citrom, levendulával, valamint ugyanily minőségben szagtalanul is.

Kapható :

A budapesti fodrászok fogyasztási szövetkezeténél

és özv. Dankovszky Istvánnénál.

Gyáros : Kohn Manó, Mohács.

MONTE CHRISTO

elismert kitünő

izzadás elleni szer.

Miután az egész készletet teljesen elárusítjuk, nagy dobozonkint

30 fillérért

(elárusítási ár 1 korona.)

Kapható :

Fáy Antal és Társánál

BUDAPEST.

VI., Podmaniczky-utca 45.